

Töö number: 2019-0074

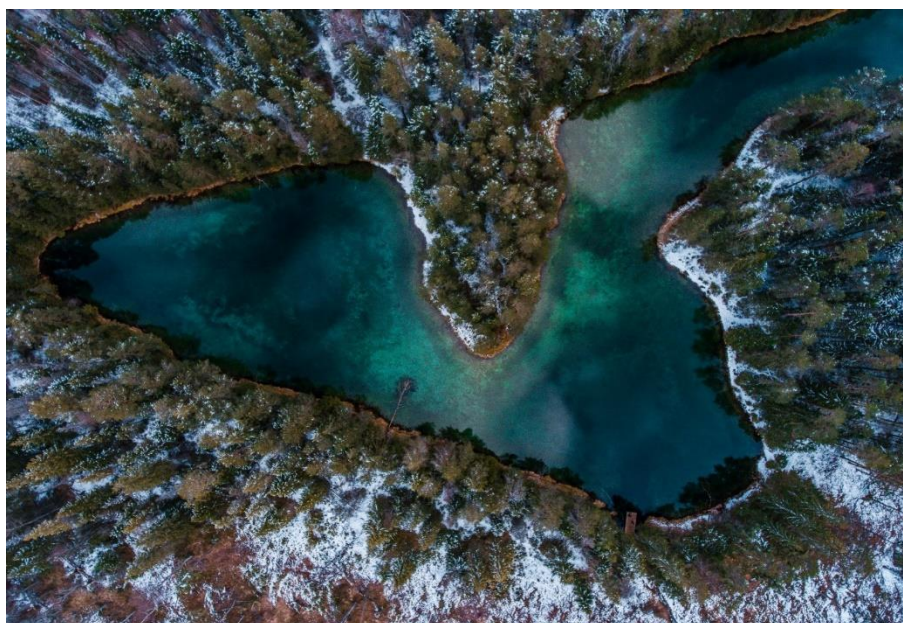
Tellijä Väike-Maarja Vallavalitsus
Pikk 7 46202, Väike-Maarja
Telefon: 3295750; e-post: valitsus@v-maarja.ee
Registrikood: 75011694

Konsultant Skepast&Puhkim OÜ
Laki põik 2, 12915 Tallinn
Telefon: +372 664 5808; e-post: info@skpk.ee
Registrikood: 11255795;

Kuupäev 20.05.2020

VÄIKE-MAARJA VALLA ÜLDPLANEERING

Lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

SKEPAST & PUHKIM

Versioon **1**
Kuupäev **9.12.2019**
Koostanud: **Anni Konsap, Kadri Vaher, Sander Lõuk, Moonika Lipping, Eike Riis**
Kontrollinud:
Kooskõlastanud:

Projekti nr **2019-0074**
Esikaane foto: **Magnus Heinmets**

SKEPAST&PUHKIM OÜ
Laki põik 2
12915 Tallinn
Registrikood 11255795
tel +372 664 5808
e-mail info@skpk.ee
www.skpk.ee

Sisukord

KOOSTAJAD	3
SISSEJUHATUS.....	6
1. ÜLDPLANEERINGU EESMÄRK	7
2. KSH EESMÄRK	9
3. ÜLDPLANEERINGU PÕHIMÕTTED	10
4. ÜLDPLANEERINGU VALDKONNAD.....	11
5. ÜLEVAADE EELDATAVAST KESKKONNAMÕJUST	16
5.1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE KIRJELDUS	16
5.2. MÕJU NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALADELE.....	17
5.3. MÕJU LOODUSKESKKONNALE.....	17
5.4. MÕJU SOTSIAAL-MAJANDUSLIKULE KESKKONNALE	18
5.5. MÕJU KULTUURIKESKKONNALE.....	19
5.6. PIIRIÜLENE KESKKONNAMÕJU	20
5.7. KLIIMAMUUTUSTEGA ARVESTAMINE	20
6. SEOS STRATEEGILISTE ARENGUDOKUMENTIDEGA.....	21
6.1. ÜLERIIGILINE PLANEERING EESTI 2030+	21
6.2. LÄÄNE-VIRU MAAKONNAPLANEERING	21
6.3. VÄIKE-MAARJA ARENGUKAVA	21
7. TEGEVUS- JA AJAKAVA	23
8. KAASAMISKAVA	24
8.1. INFOKANALID	24
8.2. KOOSTÖÖ TEGIJAD JA KAASATAVAD	25
9. ÜLDPLANEERINGU JOONISED	31
10. KOOSTATAVAD ANALÜÜSID	32

Lisad

- Lisa 1. Lähtematerjalid
- Lisa 2. Ülevaade Väike-Maarja vallast
- Lisa 3. *Koostöö ja kaasamise käigus laekunud ettepanekud (lisatakse pärast seisukohtade laekumist)*

KOOSTAJAD

Üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus koostati Väike-Maarja Vallavalitsuse ning Skepast&Puhkim OÜ koostöös.

Väike-Maarja Vallavalitsuse üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise töörühm:

Nimi	Ametikoht
Indrek Kesküla	vallavanem
Kaarel Moisa	abivallavanem
Villo Mürsep	ehitusnõunik
Leie Nõmmiste	keskkonnanõunik
Signe Sabas	arendusnõunik
Diana Seepter	maanõunik
Kadri Kopso	MTÜ Kotli Maja / Kaarli talu

Skepast&Puhkim OÜ üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise töörühm:

Nimi	Valdkonnad / teemad
Anni Konsap, BSc geograafia, MA õigusteadus	Planeerija, projektijuht
Kadri Vaher, ruumilise keskkonna planeerija tase 7, MA urbanistika, MSc keskkonnatehnoloogia	Planeerija
Mildred Liinat, ruumilise keskkonna planeerija tase 7, MSc arhitektuur	Planeerija
Piret Kirs, MA maastikuarhitekt	Planeerija
Kati Kraavi, MSc kinnisvaraplaneerimine	GIS-spetsialist, andmebaasid, joonised, 3D visualiseeringud
Piret Kikkas, MSc. keskkonnatehnika	Veevarustuse ja kanalisatsiooni insener
Valdeko Laats, MSc. ehitusinsener	Teedeinsener
Eike Riis, KSH juhtekspert MSc bioloogia	KSH aruande koostamine, ekspertide töö koordineerimine; looduskeskkond, looduskaitse, Natura 2000, rohevõrgustik jm elustiku ja ökoloogiaga seotud teemad, inimese tervis, sotsiaalsed vajadused ja vara; kultuuriväärtused
Moonika Lipping, keskkonnaspetsialist, BSc keskkonnakaitse, MA kommunikatsioonijuhtimine	KSH aruande koostamine; looduskeskkond, looduskaitse, maavarad ja maardlad, jäätmemajandus, keskkonnaohtlikud objektid, kultuuriväärtused, inimese tervis, sotsiaalsed vajadused ja vara
Jüri Hion, keskkonnaekspert, BSc keskkonnatehnoloogia	KSH aruande koostamine; jäätmemajandus, keskkonnaohtlikud objektid; pinna- ja põhjavesi; taastuvenergeetika; inimese tervis, sotsiaalsed vajadused ja vara
Raimo Pajula, keskkonnaekspert, MSc geoökoloogia	Looduskeskkond, looduskaitse, Natura 2000, rohevõrgustik jm elustiku ja ökoloogiaga seotud teemad

---

Hendrik Puhkim	Sotsiaalmajanduslikud mõjud (maakasutus, taristu)
----------------	---

Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhtekspert Eike Riis vastab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus § 34 lg 4 sätestatud nõuetele. Juhtekspert Eike Riis ning eksperdid Hendrik Puhkim ja Raimo Pajula on Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu (KeMÜ)¹ liikmed ning lähtuvalt ühingu põhikirjast järgivad oma töös keskkonnamõju hindaja head tava². Väike-Maarja valla üldplaneeringut koostavad planeerijad on Eesti Planeerijate Ühingu liikmed.

Üldplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise meeskonna koosseis võib töö käigus täieneda, lähtudes eelkõige üldplaneeringuga kavandatavatest tegevustest ja nendega kaasneva eeldatava mõju iseloomust.

---

¹ KeMÜ on keskkonnamõju hindamisega tegelevate isikute vabatahtlik ühendus, mille eesmärk on keskkonnamõju hindamise (nii KMH kui ka KSH) süsteemi parendamine Eestis ja rahvusvaheliselt.

² <http://www.eaia.eu/kemu/heatava>

Kasutatud lühendid

EELIS	Eesti Looduse Infosüsteem
eRT	elektroniline Riigi Teataja
KeHJS	keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus
KeÜS	keskkonnaseadustiku üldosa seadus
KKR	keskkonnaregister
KOV	kohalik omavalitsus
KSH	keskkonnamõju strateegiline hindamine
LS	lähteseisukohad
MP	maakonnaplaneering
PlanS	planeerimisseadus
VTK	väljatöötamise kavatsus
VV	vallavalitsus
ÜP	üldplaneering

SISSEJUHATUS

ÜP lähteseisukohad (edaspidi LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsus (edaspidi VTK) annavad teada, millele üldplaneering keskendub, millised on eeldatavad üldplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud ja kuidas neid hinnatakse ning kirjeldavad planeeringu koostamise eesmärki ja ülesandeid, mida planeeringuga kavatakse lahendada.

ÜP LS koostamist, sh ruumilise arengu esialgsete eesmärkide seadmist on vaja, et anda suund ja alusteave üldplaneeringu ülesannete lahendamiseks. KSH VTK on lähteülesandeks KSH aruandele. Väike-Maarja valla ÜP LS ja KSH VTK on koostatud ühe ühise dokumendina, kuna need kuuluvad sisuliselt kokku. Ühise dokumendina on tagatud LS ja KSH VTK sisuline kooskõla, sarnane ruumiline arusaam ja ülevaade toimuvast. See võimaldab ka ametkondadel ja huvigruppidel anda lihtsamalt tagasisidet. Lisaks kirjeldab LS ja KSH VTK üldplaneeringu koostamise korraldust, et kõigil huvitatud osapooltel oleks selge, millises ajagraafikus liigutakse ning kuidas on tagatud töös osalemine.

LS ja KSH VTK on esialgne ülesandepüstitus järgneva üldplaneeringu ja KSH koostamise protsessiks. LS ja KSH VTK toodud valdkonnad ja hinnatavad mõjud võivad edasise üldplaneeringu koostamise käigus, kaasamise ning koostöö ja täiendavate analüüside tulemusel täieneda. Väike-Maarja valla kodulehel avalikustatakse LS ja KSH VTK dokumenti edasise planeerimisprotsessi käigus ei muudeta, kuid muutunud asjaolusid käsitletakse ja põhjendatakse üldplaneeringu koostamise ja mõjude hindamise käigus.

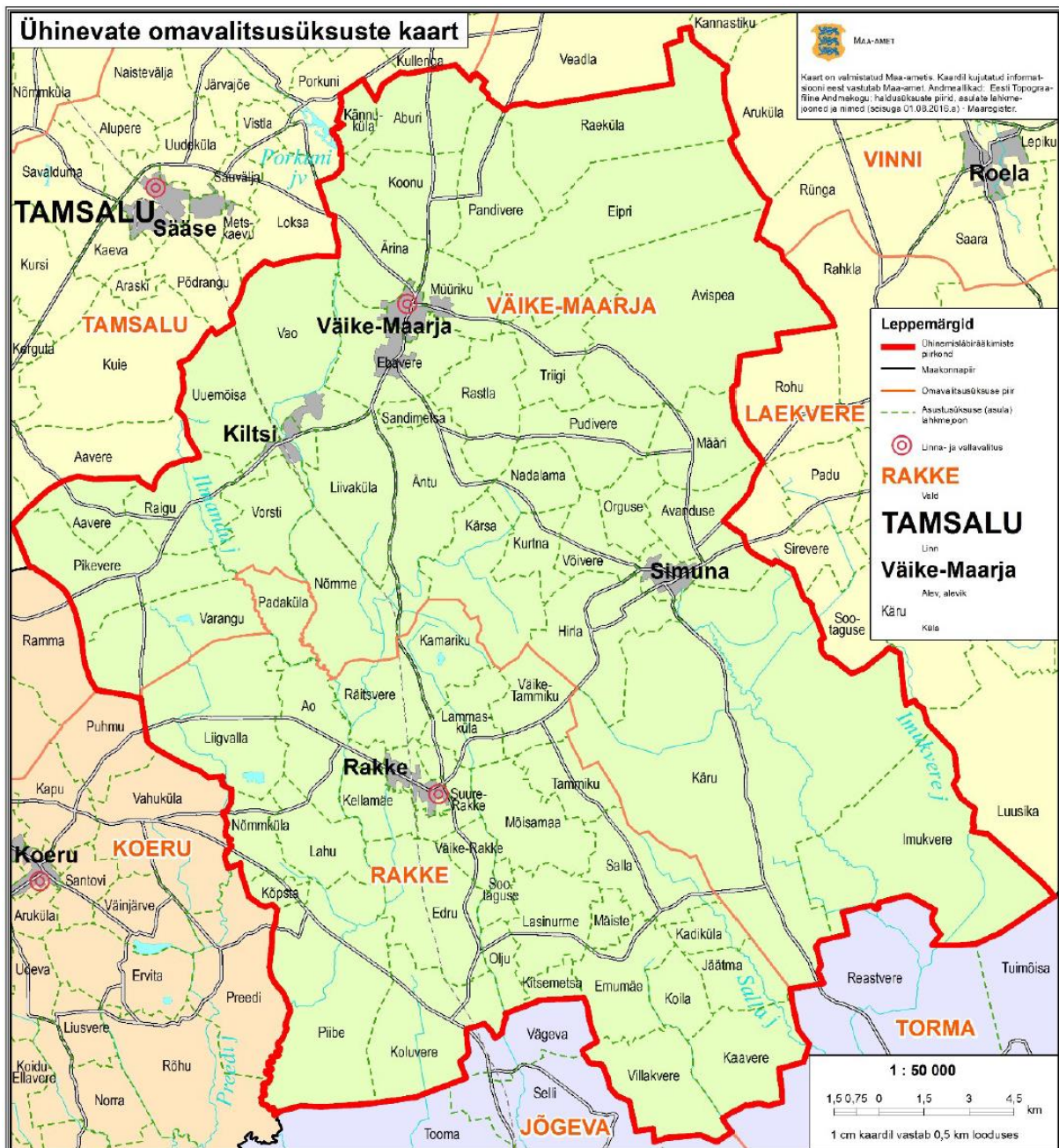

1. ÜLDPLANEERINGU EESMÄRK

Üldplaneeringu eesmärk on kogu Väike-Maarja valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramine.

Vabariigi Valitsuse 22.06.2017 määruse nr 106 „Rakke valla ja Väike-Maarja valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 03. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ alusel liideti 03.11.2017 Rakke vald Väike-Maarja vallaga.

Joonis 1. Väike-Maarja valla haldusterritoorium. Allikas: Maa-amet

Üldplaneeringu eesmärk on suunata valla, kui terviku ruumilist arengut ja maakasutust, määraes selleks põhimõtted ja suundumused, ning luua eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlike väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ja säilimiseks ning esteetilise miljöö arenguks, säilitades olemasolevaid väärtusi.

Üldplaneering annab ruumilise väljundi valla arengukavas määratletud strateegilisele arenguvisionile. Üldplaneering ja arengukava on strateegilised arengudokumendid, mis peavad olema omavahel kooskõlas.

Väike-Maarja valla visioon aastaks 2027 on valla arengukavas sõnastatud järgmiselt: „Väike-Maarja vald on vaimu ja väega tegutsev paikkond - tegus, hooliv ning meeldiva elu- ja töökeskkonnaga“.

Üldplaneeringu alusel tehtavate või suunatavate otsustega on seotud enamik elukeskkonna kvaliteeti mõjutavaid valdkondi: eluasemed, sotsiaalkultuuriline taust, rahva tervis, majandus, maa ja teiste ressursside säästlik kasutus, teenindavate taristute asukohad, üldised ehitustingimused jne.

Üldplaneeringu üldine eesmärk koosneb valdkondlikest eesmärkidest, mille täitmine toimub läbi planeerimisseaduses toodud üldplaneeringu ülesannete lahendamise (vt ptk 4). Omavalitsuste senisest ruumilisest arengust lähtuvalt ning moodustunud omavalitsuse iseloomu silmas pidades on Väike-Maarja ruumilisteks arengueesmärkideks:

- Kohalike väärtuste, sh pärandkultuuri, loodusväärtuste ning miljööväärtuslike objektide säilimise tagamine.
- Ettevõtluse arengu edendamine läbi olemasolevate ja kavandatavate äri- ja tootmispiirkondade maakasutus- ja ehitustingimuste määratlemise.
- Maaliste ja linnaliste alade piiride täpsustamine, sh piirkondlike maakasutus- ja ehitustingimuste määratlemine, mis arvestaksid kohalike olude, vajaduste ja võimalustega.
- Transpordivõrgu arengute kavandamine, sh nii maantee- kui ka raudteetransport, mis toetaks erinevate valla piirkondade ühendamist ja tagaks ka ühendusvõimalused naabervaldade ning kaugemate keskustega (Tallinn, Tartu, Rakvere).
- Elektri- ja soojusenergia ning muu toetava taristu kättesaadavuse tagamine ennekõike valla hajaasustatud piirkondades.
- Loodus- ja kultuurikeskkonna, sh rohevõrgustiku ja väärtuslike maastike ning üksikobjektide säilimise ja väärtustamise tagamine.

Üldplaneering on kohaliku omavalitsuse igapäevane tööriist, mis on toeks ruumi puudutavate otsuste tegemisel. Üldplaneering on peamiseks ehitus- ja arendustegevust suunavaks dokumendiks Väike-Maarja vallas. Üldplaneeringu koostamisel kokku lepitud põhimõtted ja tingimused on aluseks edasise maakasutus- ja ehitustegevuse kavandamisel. Igasugune ehitamine peab olema kooskõlas üldplaneeringuga. Üldplaneering on peamiselt aluseks detailplaneeringute koostamisele ja projekteerimistingimuste väljastamisele, kuid ka teistele ruumiotsustele vallas.

Üldplaneering seab pikaajalised ruumilise arengu eesmärgid kuni aastani 2035, vajadusel ka pikemaks ajaks.

2. KSH EESMÄRK

Planeerimisseaduse § 74 lõike 1 kohaselt on üldplaneeringu koostamisel kohustuslik KSH. KSH on üldplaneeringu elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju tuvastamiseks, alternatiivsete võimaluste väljaselgitamiseks ning ebasoodsat mõju leevendavate meetmete leidmiseks korraldatav hindamine, mille tulemusi võetakse arvesse üldplaneeringu koostamisel ja mille kohta koostatakse nõuetekohane aruanne. See on keskkonnakaalutluste lõimimine üldplaneeringu koostamisse ja elluviimisse.

KSH käigus hinnatakse planeerimisprotsessis avalikkuse ja asjaomaste asutuste osalusel üldplaneeringu elluviimisega kaasneva võimalikud olulisi mõjusid looduskeskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile ning varale, tehakse ettepanekuid soodsaima lahendusvariandi valikuks, pakutakse välja ebasoodsate mõjude vähendamise, leevendamise ja põhjendatud juhul heastamise meetmed ning vajadusel seiremeetmed. Oluliste negatiivsete mõjude käsitlemisega sama tähtis on planeeringu elluviimisega kaasnevate soodsate mõjude hindamine ja nende võimendamise võimaluste väljapakumine.

Käesolev VTK on aluseks KSH aruande koostamisele. VTKs märgitakse mõjuhindamise ulatus, üldplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku aladele. KSH läbiviimise ajakava sõltub üldplaneeringu koostamise ja menetlemise ajakavast (vt ptk 7).

KSH käsitusala on planeeringuala ehk kogu Väike-Maarja valla territoorium. Vajadusel, sõltuvalt eeldatavalt mõjutatavast keskkonnaelemendist ja mõju ulatuskaugusest, arvestatakse keskkonnamõju hindamisel ka ala väljaspool planeeringuala.

3. ÜLDPLANEERINGU PÕHIMÕTTED

Väike-Maarja valla üldplaneering koostatakse lähtudes asjakohastest õigusaktidest, planeeringutest, arengukavadest jms dokumentidest, mis suunavad omavalitsuse ruumilist arengut. Täpsemalt on lähtematerjalid loetletud lisas 1. Samuti on lahenduse aluseks hea planeerimise tava, asutuste ja isikute põhjendatud seisukohad, avalikkuse arvamus, omavalitsuse arenguplaanid ning kaalutusotsused.

Üldplaneeringu põhimõtted on tuletatud planeerimisseadusest, üleriigilisest planeeringust ja maakonnaplaneeringust ning valla üldistest ruumilise arengu eesmärkidest ja annavad kaalutluse piirid kõikide üldplaneeringus käsitletavate ülesannete lahendamiseks, kuid ka üldplaneeringu hilisemaks elluviimiseks.

Üldised põhimõtted, mis Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostamisel ja selle elluviimisel aluseks võetakse:

- arvestada haldusreformi tulemusel moodustunud Väike-Maarja valla kui terviku ruumiliste eripärade ja vajadustega;
- käsitleda transpordivõrgustikku erinevaid liikumisviise võimaldava liikuvusvõrgustikuna, mis peab arvestama kõikide liikumisvajadustega ning hõlmama kõiki liikujaid ja liikumisviise, sh ühistransport, jalakäijad, ratturid, autod, jms;
- leida võimalused konkurentsivõimelise töötasuga täiendavaid töökohti loova ettevõtluse jätkusuutlikuks arenguks;
- luua turvaline, puhta ja rikkaliku loodusega, kättesaadavaid esmatasandi teenuseid ning head haridust pakkuv elukeskkond;
- eelistada olemasoleva ehitatud keskkonna laiendamist ja tihendamist uute asustamata alade kasutuselevõtu asemel;
- luua võimalused igas eas valla elanikele ja küllastajatele puhkamiseks, kultuuri- ja sporditegevuseks ning tagada selleks vajalike kergesti kättesaadavate maa-alade (avaliku ruumi) olemasolu;
- säilitada paikkondade eriilmelisust, kanda edasi iga piirkonna kultuurimälu ning edendada kogukonnatunnet;
- pöörata olulist tähelepanu elukeskkonna parandamisele, et pidurdada väljarännet ja suurendada tõenäosust sisserändeks;
- arvestada kvaliteetse elukeskkonna tagamise vajadusega (nt põllumajandusliku suurtootmise vahetus läheduses).
- luua eeldused sotsiaalse taristu säilitamiseks ning arendamiseks, arvestades elu- ja töökohtade praegust ning perspektiivset paiknemist.

4. ÜLDPLANEERINGU VALDKONNAD

Üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete loetelu ja käsitus lähtub lähteseisukohtade koostamise etapis teadaolevast informatsioonist. Üldplaneeringu koostamise ja lahenduse väljatöötamise etapis võivad ülesannete loetelu ja käsitus täpsustuda. Planeerimisseaduse § 75 lõikes 1 on sätestatud üldplaneeringu ülesanded, millest juhindudes on koostatud käesolev dokument arvestades Väike-Maarja valla ruumiliste vajadustega.

Üldplaneeringu ülesanded	Lahendamise vajadus
Transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sh kohalike teede, raudtee, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> määratleda transpordivõrgustiku (sh tänavavõrgustiku) arendamise põhimõtted (arvestades inimeste ja kaupade transpordinõudlust erinevate liikumisviiside lõikes) ning planeeringutega kavandatud teede väljaehitamise, vallale üleandmise, edaspidise kasutamise ja hooldamise kord näha ette planeeringulised lahendid valda läbivate riigimaanteed (Rakvere – Väike-Maarja – Vägeva tee, Väike-Maarja – Simuna tee, Kapu – Rakke – Paasvere tee jt) potentsiaali ärakasutamiseks täiendava ettevõtluse arendamiseks, turistidele ning kohalikele elanikele maanteeäärse teeninduse pakkumiseks näha ette põhimõtted ja ruumivõimalused vajalike liikluslahenduste (sh juurdepääsud, liiklussõlmed, kogujateed) realiseerimiseks elamu-, teenindus- ja tootmiskaade juhtotstarbega aladel määratleda põhimõtted kergliiklusteede võrgu arendamiseks määratleda üldised põhimõtted ühistranspordi arendamiseks (bussipeatuste asukohad, hinnata kohalike liinide, õpilasliinide optimaalsust jms) selgitada välja tänavate ja maanteed kaitsevööndi muutmise vajadus määrata avalikuks kasutamiseks vajalikud teed (kohalikud teed, mitut kinnistut teenindavad erateed)
Kohaliku tähtsusega jäätmeäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> vajadus selgub üldplaneeringu koostamise käigus
Tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine;	<ul style="list-style-type: none"> hinnata tuletõrje veevarustuse seisukorda (olemasolev olukord) ja vajadust (kas kavandada uusi, kuhu, mis kujul), selgitada välja tuletõrje veehoidlate rekonstrueerimise vajadus ning põhimõtted määratleda põhimõtted ja vajadused tehnilise taristu (elektri-, sooja-, side-, gaasivarustus, ühisveevärk ja –kanalisatsioon, telefoni- ja andmeside) arendamiseks, rajamiseks ja kasutamiseks ning leida võimalused olemasoleva tehnilise taristu säästlikuks kasutamiseks ning võrgustike parendamiseks analüüsida õhuliinide maasse viimise võimalikkust ja vajalikkust (näiteks tiheasustusega aladel) määratleda põhimõtted (looduslikud eeldused, kasutusest väljalangenud alade taaskasutus, ammendunud karjäärade alad) ja tingimused alternatiivsete energiaallikate (elektrituulikud, päikeseelektrijaamad, koostootmisjaamad, hüdroenergia, maa-õhu vms küte) rajamiseks määrata vee- ja kanalisatsioonivõrgustikuga (sh sademetevee) kaetavad alad kooskõlas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukavaga, vajadusel teha

	ettepanekud ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava täiendamiseks või reoveekogumisalade korrigeerimiseks
Olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine	<ul style="list-style-type: none"> vajadus selgub üldplaneeringu koostamise käigus
Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine	<ul style="list-style-type: none"> määratleda põhimõtted olemasoleva hajaasustusstruktuuri säilitamiseks ning tiheasustuse kompaktsuse tõstmiseks määratleda hajaasustuse arengut suunavad tingimused säilitades iseloomulik külastruktuur, mitmekesine elukeskkond ning võimalused põllu- ja metsamajanduse edendamiseks tagada avalike teenuste võimalikult hea kättesaadavus ja ligipääsetavus arvestades maakonnaplaneeringuga määratud keskuste võrgustiku hierarhiat ja asustuse arengusuundasid
Supelranna alade määramine	<ul style="list-style-type: none"> vajadus selgub üldplaneeringu koostamise käigus
Tee ja tänava kaitsevööndi laiendamine	<ul style="list-style-type: none"> kohalike teede kaitsevööndi täpsustamine
Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal	<ul style="list-style-type: none"> vajadus puudub
Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> rohekoridoride piiride ja tingimuste täpsustamine hajaasutuses sidusa roheline võrgustiku kavandamine alevikes ehitustingimuste määramine rohevõrgustiku aladel
Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine	<ul style="list-style-type: none"> väljaspool tihedalt asustatud ala asuvate sotsiaalse taristu objektide arendamisel määrata juurdepääs avalikult kasutatavale teele ja kallasrajale ning seada tingimused juurdepääsu kasutamiseks
Ranna ja kalda ehituskeelu vööndi suurendamine ja vähendamine	<ul style="list-style-type: none"> vajadusel määratleda ehituskeeluvööndi muutmise põhimõtted vajadusel ehituskeeluvööndi täpsustamine ja ehitustingimuste täpsustamine
Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> vajadusel kohalikul tasandil kaitstavate loodusobjektide määratlemine, täpsustamine ja nende kaitse tagamise tingimuste kavandamine
Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> hinnata maakonnaplaneeringuga määratud väärtuslike maastike (Ebavere – Äntu, Edru voor, Käru, Salla – Emumäe – Tammiku, Triigi – Avispea) piiride korrigeerimise ja kasutustingimuste täpsustamise vajadust vajadusel täiendavate väärtuslike maastike määramine ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine täpsustada väärtuslike põllumajandusmaade piirid lähtuvalt maakonnaplaneeringust ning tulenevalt kohalikest vajadustest, vajadusel määratleda täiendavad kasutustingimused, sh ehitustegevust reguleerivad põhimõtted
Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> määrata mäetööstusmaade alad (olemasolevad, kavandatavad, potentsiaalsed) vältides väärtuslikke põllumajandusmaid ja maastikke ruumi- ja maakasutusega seotud tingimuste seadmine karjäärdes

<p>Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • määrata miljööväärtuslikud alad, väärtuslikud kultuurmaastikud ja väärtuslikud üksikobjektid • vaadata üle juba kehtivates üldplaneeringutes miljööväärtuslike aladena väljatoodud alad ning nende vastavus eesmärgile, vajadusel näha ette võimalus tingimustele mittevastavate alade väljaarvamiseks • analüüsida ning määratleda meetmed määratud alade ja objektide väärtustamiseks ja kaitsmiseks, sh määrata miljööväärtuslikel aladel projekteerimis- ja ehitustingimuste andmise aluseks olevad ehituslikud ja arhitektuursed tingimused
<p>Kohaliku tähtsusega kultuuripärandi säilitamise meetmete, sh selle üldiste kasutustingimuste määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vajadusel kultuuripärandi objektide ja nende kasutustingimuste täpsustamine • ehitistele projekteerimistingimuste väljastamiseks suuniste andmine
<p>Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sh projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • täpsustada, millised ruumielemendid moodustavad avaliku ruumi (näiteks pargid ja haljasalad, tänavaruum, traditsioonilised avalikult kasutatavad õuealad, kõnniteed, jalgteed ja ühendusteel läbi erakruntide, rohe- ja parkimisalad, avalikkusele mõeldud hoonete üldkasutatavad ruumid, kallasrajad ja nendele juurdepääsud, jne), mis on üldplaneeringu mõistes avalikud väärtused ning anda avaliku ruumi elementide üldised ehitus- ja kujundustingimused • määrata maakasutuse juhtotstarbed ennekõike tiheasustusaladel; • esitada hoonestamise ja arhitektuurse projekteerimise aluspõhimõtted eraldi tiheasustusaladel ja hajaasustusaladel hoonete projekteerimiseks; • määratleda tingimused (hoonestustihedus, kõrgus, krundi suurus, haljastuse osakaal, juurdepääsu põhimõtted, parkimine, avalikus kasutuses olevate alade osakaal, arhitektuursed nõuded, ligipääsetavus, jne) maa-alade arendamiseks alevikes; • määratleda üldised ehitustingimused (nt krundi minimaalsuurus, maksimaalne ehitusmaht, hoonestuse kõrguspiirang, arhitektuursed ja kujunduslikud tingimused), projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused (sh detailplaneeringu koostamise kohustusest loobumise korral projekteerimistingimuste andmise põhimõtted), juhul, mil projekteerimistingimuste väljaandmisel on kohustuslik kasutada avatud menetlust • leida võimalused kasutuseta ehitistele uute kasutusviiside määramiseks ning selgitada välja kasutuseta jäänud alade „loodusele tagastamise“ vajadus ja võimalikkus (näiteks metsastamine, parkide või haljasalade rajamine, taastuenergia tootmine vm) • määrata valla territooriumi arengu ühe suunana tingimus, mille kohaselt elamupiirkondi ümbritseval alal tuleb vältida elamupiirkonda potentsiaalselt häirida võiva tootmis- või loomakasvatustegevuse rajamist ja laiendamist teatud kaugusel üldplaneeringuga määratud kompaktses asustusega maa-ala piirist • seada piirangud võimalike häirivate mõjudega tootmise (sh loomakasvatuse) rajamiseks ühiskondlike hoonete maa-alal paiknevate kultuuri- ja sotsiaalfunktsiooniga objektide ning turismi arendamise seisukohalt oluliste vaatamisväärsuste lähedusse

	<ul style="list-style-type: none"> • määrata tootmise domineerimist ja selle liigset mõju vähendavad puhvertsoonid kavandatava ja olemasoleva tootmistegevuse ala ja ühiskondlikult kasutatavate alade (objektide) ning elamupiirkonna vahele • kavandada tööstus-, tootmis- ja ettevõtlusalad, sh loomakasvatuseks sobivad asukohad, arvestades sellega, milline asukoht avaldab vähem kahjulikku mõju väljakujunenud inim- ja looduskeskkonnale, samas eelistades juba kasutuses olnud alade uuesti kasutusele võtmist
Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine	<ul style="list-style-type: none"> • vajadus selgub üldplaneeringu koostamise käigus
Puhke- ja virgestusalade asukohta ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • üldplaneeringutega kavandatud puhke- ja virgestusalade ülevaatamine, vajadusel täiendavate kasutustingimuste määramine • vajadusel täiendavate puhke- ja virgestusalade asukohtade ja nende kasutustingimuste määramine • leida võimalused turismipotentsiaali maksimaalseks ärakasutamiseks, tagada ligipääsud turismiobjektidele • määrata sotsiaalse taristu alad (eriotstarbelised puhkealad: motosportiga, laskesportiga tegelemise alad, golfiväljak, ratsaplats jms, puhke- ja virgestusalad, supluskohad, ühisaiamaad, vabaõhuürituste korraldamise alad, spordiehitiste alad, jm vaba aja veetmise mitmekesistamiseks vajalik maa) ning põhimõtted nende rajamiseks, kasutamiseks ja parendamiseks
Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohtu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine	<ul style="list-style-type: none"> • vajadusel määratleda asustust (nt müra, metsatulekahju, tugeva tuule eest) kaitsva metsa alad ning tingimused neil aladel metsa majandamiseks
Müra normtasemete kategooriate määramine	<ul style="list-style-type: none"> • aladel, kus viiakse läbi mürauring määrata mürakategooriad maakasutuse juhtotstarvete kaupa
Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine	<ul style="list-style-type: none"> • kavandada raudteepeatustesse parklad nii autodele kui ratastele ning ühendada need teedevõrgu, sh kergliiklusteede kaudu elamualadega
Alade ja juhtude määramine, mille esinemise korral tuleb detailplaneeringu koostamisel kaaluda arhitektuurivõistluse korraldamist	<ul style="list-style-type: none"> • alad ja juhud täpsustatakse üldplaneeringu koostamise käigus
Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine	<ul style="list-style-type: none"> • määrata detailplaneeringu koostamise kohustusega juhud ning tingimused detailplaneeringute koostamiseks (nt planeeringuala mõõdistamise vajadus)
Maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine	<ul style="list-style-type: none"> • kompaktse asustusega ala/tiheasustusega ala mõistete tähenduse täpsustamine

	<ul style="list-style-type: none"> • määratleda tiheasustusalad, kompaktse hoonestusega alad, kompaktse asustusega alad vms, kaaludes nende aja- ja asjakohasust ning määrata alade kasutustingimused ja kitsendused • põhjendatud juhtudel teha ettepanekud tiheasustusega asulate asustuspiiride täpsustamiseks, vajadusel asulate lahkmejoonte (piiride) muutmiseks, eesmärgiga tiheja hajaasustust selgemalt eristada ning kaaluda võimalusi Kiltsi aleviku säilitamiseks alevikuna • tiheasustusega asulates määratleda tingimused avaliku ruumi väljakujundamiseks
<p>Maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine; eelpool nimetatud ülesannete elluviimiseks sundvõõrandamise või sundvalduse seadmise vajaduse märkimine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • määrata maaparandussüsteemide asukohad ja nendest tekkivad kitsendused, samuti seada tingimused ja selgitada välja vajadus olemasolevate maaparandussüsteemide toimimise tagamiseks
<p>Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • määrata sanitaarkaitsealaga veehaarete asukohad ja nendest tekkivad kitsendused
<p>Muud eelpool nimetatud ülesannetega seonduvad ülesanded</p>	<ul style="list-style-type: none"> • luua võimalused ettevõtluskeskkonna toetamiseks • määratleda liikluspindade järgi adresseerimise ühtsed põhimõtted, samuti teha ettepanekud aadresside korrastamiseks (sh luua tänavavõrgustik Kaarma tootmistsooni maa-alal Ebavere külas) ning kooskõlla viimiseks õigusaktides adresseerimisele sätestatud nõuetega • kokku leppida üldised tingimused eraõigusliku maa olemasolevaks või kavandatavaks avalikuks kasutamiseks
<p>Ettepanekud maakonnaplaneeringu muutmiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vajadusel

5. ÜLEVAADE EELDATAVAST KESKKONNAMÕJUST

5.1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE KIRJELDUS

Üldplaneeringu koostamise käigus hinnatakse eeldatavalt olulisi keskkonnamõjusid. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohaselt on keskkonnamõju oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara³.

Kuna üldplaneeringu lahendused selguvad planeeringu koostamise käigus, ei ole LS ja KSH VTK koostamise hetkel teada, kas Väike-Maarja valla uue üldplaneeringu rakendamisega kaasneb oluline ebasoodne keskkonnamõju, milline on mõju iseloom ja ulatus.

Lähtudes üldplaneeringu ulatusest, kestvusest ja lahendatavatest valdkondadest (valla arengusuundade ja maakasutuse tingimuste määramine vähemalt aastani 2035), kaasnevad üldplaneeringu rakendamisega paratamatult muutused olemasolevates looduslikes ja sotsiaalsetes funktsioonides ning protsessides. Lahendused on valdavalt pikaajalised ning põhjustavad keskkonnas püsivaid muutusi.

Planeeringualal valitsevast keskkonnaseisundist (Lisa 2) nähtub, et alal asub Natura 2000 võrgustiku alasad ja kaitstavaid loodusobjekte, kultuuriväärtusi ning muid muutuste suhtes tundlikke alasid (nt rohevõrgustik, kaitsmata põhjaveega alad) ja väärtuslikke keskkonnakomponente (nt väärtuslik põllumajandusmaa, maavarad ja maardlad, puhkealad jne), mille puhul võivad muutused keskkonnas ohustada nende säilimist ja väärtust ning avaldada seeläbi ebasoodsat mõju looduskeskkonnale laiemalt, samuti inimeste tervisele, sotsiaalsetele vajadustele ja varale.

Üldplaneeringu koostamisel viiakse läbi KSH, et minimeerida võimalused arendusteks, millega võib kaasneeda oluline ebasoodne mõju keskkonnale ning soosida lahendusi, mis kutsuvad esile ja võimendavad positiivseid mõjusid. Planeeringulahenduse väljatöötamisega paralleelselt viiakse läbi mõjuhindamine järgmiste valdkondade ja keskkonnanähtude osas:

- **mõju looduskeskkonnale**, sh Natura 2000 aladele, kaitstavatele loodusobjektidele, looduskeskkonnale ja rohevõrgustikule, pinna- ja põhjaveele, maavaradele ja maardlatele;
- **mõju sotsiaal-majanduslikule keskkonnale**, sh asustusele ja rahvastikule, ettevõtluskeskkonnale, tööhõivele, teenuste ja toodete kättesaadavusele, väärtuslikele põllumajandusmaadele, puhkealadele ja turismile, inimeste tervisele ja heaolule;
- **mõju kultuurikeskkonnale**, sh kultuuriväärtustele, väärtuslikele maastikele.

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel juhindutakse asjakohaste õigusaktide nõuetest ja juhendmaterjalidest.

Hindamisel arvestatakse nii otseseid kui ka kaudseid mõjusid, mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust, kestvust (lüh- ja pikaajalisus), sagedust, pöörduvust ning toimet. Muuhulgas arvestatakse võimalikke koosmõjusid, mõjude kumuleerumist ning väljastpoolt planeeringuala tulenevaid olulisi mõjusid. Analüüsitakse ja hinnatakse nii negatiivseid kui ka positiivseid mõjusid. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud meetmete rakendamiseks oluliste ebasoodsate mõjude vältimiseks, mõjude vähendamiseks ja leevendamiseks ning ühtlasi ettepanekud kaasnevate positiivsete mõjude võimendamiseks.

KSH läbiviimisel juhindutakse keskkonna säilitamise, kaitse ja kvaliteedi parandamise, inimeste tervise ja heaolu kaitse ning loodusressursside kaalutletud ja mõistliku kasutamise põhimõttest.

³ Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017045>

5.2. MÕJU NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALADELE

KSH erisused Natura 2000 võrgustiku alal on sätestatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (edaspidi KeHJS).⁴

Väike-Maarja valla territooriumil paikneb 12 Natura 2000 võrgustiku ala: Haavakannu, Ebavere, Endla, Ilmandu, Äntu, Varangu, Jäola, Porkuni, Tammelehe, Salla ja Seljamäe loodusalad ning Endla linnuala

Üldplaneeringu koostamisel tuleb järgida järgmisi põhimõtteid:

- üldplaneeringuga kavandatav tegevus peab järgima Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärke ja tagama alade terviklikkuse;
- tuleb kinni pidada Natura 2000 võrgustiku alade kaitsekorrast.

Strateegilise planeerimisdokumendi võib kehtestada juhul, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ja kui kavandatav tegevus ei mõju kahjulikult ala terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt selle kaitse eesmärki.

Natura hindamisel on meetodiliseks aluseks „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“⁵.

KSH käigus hinnatakse planeeritava tegevuse võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku aladele kõigepealt eelhindamise etapis. Eelhindamise käigus selgitatakse välja lahenduse võimalik mõju Natura 2000 alale ning hinnatakse, kas on võimalik objektiivselt järeldada, et kavandatava tegevuse ebasoodne mõju on välistatud. Kui oluline mõju ei ole teada ja pole piisavalt informatsiooni järelduste tegemiseks mõju puudumise kohta või tõenäoliselt kaasneb oluline mõju, jätkatakse asjakohase hindamise etapiga.

ÜP staadiumis on asjakohast hindamist võimalik läbi viia juhul, kui eelhindamise tulemusena tuvastatud kavandatavate ebasoodsat mõjuga tegevuste kohta on piisava täpsusega informatsiooni mõju määramiseks ja hindamiseks. Kui ÜP staadiumis puudub kavandatava eeldatavalt ebasoodsa mõjuga tegevuse kohta piisav teave Natura asjakohase hindamise läbiviimiseks, siis märgitakse eelhindamise järeldustes ära need objektid ja juhud, mille puhul tuleb asjakohase hindamisega liikuda ÜP-le järgnevasse tegevuse kavandamise etappi.

5.3. MÕJU LOODUSKESKKONNALE

- analüüsitakse ja hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat mõju kaitstavatele loodusobjektidele (kaitsealadele, hoiualadele, kaitsealustele liikidele, püsielupaikadele, kaitstavatele looduse üksikobjektidele, kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavatele loodusobjektidele) ning nende soodsa seisundi säilimisele;
- pööratakse tähelepanu planeeringulahenduse vastavusele looduskaitseseaduses ja metsaseaduses (vääriselupaigad) sätestatud nõuetele, kaitse-eeskirjades sätestatud eesmärkide täitmisele ja kaitsekorralduskavades seatud ülesannete rakendamisele;
- põhjendatud vajadusel tehakse ettepanekuid analüüsida objekti eeldusi (vastavalt LKS-i §-le 8) kaitse alla võtmiseks kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide hulka;
- analüüsitakse arendatavate alade kattuvust loodusliku ja looduslähedase taimkattega, looduslike ja poollooduslike aladega ja hinnatakse kaasnevaid mõjusid. Tähelepanu pööratakse looduskeskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ning selleks võimaluste loomisele;

⁴ eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/104052017005?leiaKehtiv>

⁵ <http://www.eaia.eu/images/Natura.pdf>

- maastikupildi muutmisel analüüsitakse ja hinnatakse kaasnevaid häiringuid loomastikule, sh nende elupaikadele, liikumisele ja rändetingimustele;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju rohevõrgustiku toimimisele, pöörates tähelepanu võrgustiku (tugialad ja koridorid) terviklikkuse ja toimimise säilimisele. Vajadusel nähakse ette meetmed sidusa ja funktsionaalse rohevõrgustiku tagamiseks;
- analüüsitakse ja hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat mõju põhjavee varudele ja joogivee varudele, kvaliteedile ning kättesaadavusele;
- tähelepanu pööratakse põhjavee kaitstusele ning selgitatakse välja koormusallikad, millele tuleb Väike-Maarja vallas enam tähelepanu pöörata;
- põhjavee kaitseks kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel, pinna- ja põhjavee reostuse vältimiseks ning põhjaveevarude tagamiseks nähakse vajadusel ette täiendavad meetmed;
- analüüsitakse ja hinnatakse üldplaneeringuga kavandatava tegevuse vastavust veeseaduses sätestatud nõuetele ning mõju veemajanduskavades sätestatud eesmärkide saavutamisele. Arvestatakse valla territooriumi paiknemisega Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal;
- analüüsitakse ja hinnatakse tegevusega kaasnevat mõju pinnaveekogumite kvaliteedile ning pinnaveekogumitega seotud kaitsealade, veekogudega seotud kaitstavatele liikidele ja mõju nende elupaikadele ning kalade rändetingimuste tagamisele;
- pööratakse tähelepanu avaliku juurdepääsu tagamisele avalikele veekogudele;
- maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavate tegevuste planeerimisel analüüsitakse ja hinnatakse tegevuse mõju looduskeskkonnale (sh taimestik ja loomastik, väärtuslikud põllumaad, rohevõrgustik);
- uute puhkealade kavandamisel pööratakse tähelepanu keskkonnataluvuse nõuete tagamisele, lähtudes ala eripärast ning loodusliku mitmekesisuse säilimisest;
- pööratakse tähelepanu planeeringulahenduse vastavusele asjakohastest keskkonnavalastest õigusaktidest tulenevatele nõuetele;
- põhjendatud vajadusel tehakse ettepanekuid analüüsida objektide eeldusi (vastavalt LKS-i §-le 8) nende võtmiseks kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavate loodusobjektide hulka.

5.4. MÕJU SOTSIAAL-MAJANDUSLIKULE KESKKONNALE

- Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju põllumajanduspiirkondades. Tähelepanu pööratakse väärtuslike põllumajandusmaade sihtotstarbelisele kasutamisele ja säilitamisele ulatuses, mis tagab pikaajalise ja jätkusuutliku põllumajanduse, lähtudes samaaegselt tasakaalu leidmisest väärtuslike põllumajandusmaade ja muude kasutusviiside vahel. Vajadusel nähakse ette meetmed väärtuslike põllumajandusmaade kaitseks;
- tähelepanu pööratakse põllumajanduspiirkondade paiknemisele tundlike alade (elamumaad, puhkealad, avalikus kasutuses olevad hooned ja alad) suhtes, analüüsides ja hinnates mõju inimeste tervisele ja heaolule; Arvestatakse valla territooriumi paiknemisega Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal;
- pööratakse tähelepanu keskkonnasõbraliku põllumajanduse meetmete rakendamise vajadusele. Pööratakse tähelepanu põllumajanduspiirkondade bioloogilise mitmekesisuse säilimisele ning kohalikul tasandil loodusliku võrgustiku moodustumisele;
- jätkusuutliku põllumajandustootmise ja metsamajandamise tagamiseks pööratakse tähelepanu maaparandusliku tegevusega kaasnevatele mõjudele. Lähtuvalt ÜP täpsusastmest, määratakse üldised nõuded ja tingimused arendustegevuseks maaparandussüsteemide aladel;
- maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavate tegevuste planeerimisel analüüsitakse ja hinnatakse, kui võrd kavandatav tegevus mõjutab maavara kaevandamisväärsena säilimist ja juurdepääsu maavarale. Tähelepanu pööratakse kavandatava tegevuse paiknemisele tundlike alade suhtes, sh analüüsides ja hinnates mõju lähipiirkonnas elavate inimeste

tervisele ja heaolule (võimalik müra, põhjavee taseme ja kvaliteedi muutused, tegevusega kaasnev tolm jne). Tähelepanu pööratakse ka väärtuslikele põllumajandusmaadele ja väärtuslikele maastikele ning juhul, kui nendel on kaevandamine majanduslikult otstarbeks, kaalutakse eelnevalt kaasnevaid mõjusid;

- maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavate tegevuste planeerimisel analüüsitakse, milline võiks olla maakasutus pärast maavara ammendumist;
- inimeste tervist ja heaolu silmas pidades analüüsitakse ja hinnatakse planeeritava tegevusega kaasnevat mõju välisõhu kvaliteedile ja müratasemele, keskendudes eelkõige tootmisaladest ja liiklusest tulenevale. Määratakse mürakategooriad maa kasutuse juhtotstarbe järgi ning vajadusel kavandatakse meetmed mürataseme vähendamiseks. Määratakse nõuded ja tingimused, millega üldplaneeringule järgnevatel planeerimise etappides tegevuse kavandamisel arvestada, et välistada võimalik negatiivne mõju tiheasustusaladele;
- pööratakse tähelepanu ka võimaliku valgusreostuse vältimise meetmetele;
- täpsustatakse võimalikke probleeme seoses pinnase radoonisisaldusega. Niivõrd kui olemasolevad andmed võimaldavad, tuuakse radooni osas välja teadaolevad probleemid piirkonnad ning piirkonnad, mis vajavad täiendavat uurimist. KSH väljundina määratakse tingimused, millega tuleb radooniriskiga piirkondades arenduse järgmistes etappides arvestada;
- pööratakse tähelepanu ohtlike ja olulise ruumilise mõjuga ettevõtete ja jäätmekäitlusrajatiste paiknemisele ning analüüsitakse ja hinnatakse planeeritavate lahenduste mõju inimeste tervise, heaolu ja keskkonna ohutuseks vajaliku vahemaa tagamisele kaitse ning elurajoonide, avalikus kasutuses olevate hoonete ja alade, puhkealade ning võimalusel peamiste transpordiliinide vahel. Vajadusel võetakse arvesse dominoefekti esinemise võimalust;
- võttes arvesse rahvastiku protsesse ning elanikkonna perspektiivseid võimalikke muutusi, antakse hinnang asustuse, elamu- ja ettevõtlusalade jm seonduva maakasutuse kavandamise plaanidele ning vajadusel esitatakse täiendavad ettepanekud. Asustuse kavandamise ja keskkonnaaspektidega on tihedalt seotud ka teed jm taristu, mille puhul hinnatakse juurdepääsude ning tehnovõrkude olemasolu või nende kavandamise otstarbekust jm seonduvaid teemasid;
- analüüsitakse ja hinnatakse planeeringuga kavandatava maakasutuse suunamise ja teiste ruumiliste arengute mõju tööhõivele, teenuste kättesaadavusele, elukeskkonna parendamisele ja üldist mõju ruumile. Mõju hindamine on kahesuunaline – ühelt poolt hinnatakse kavandatava tegevuse mõju viidatud aspektidele, kuid samas tuleb tegevuste kavandamisel silmas pidada võimalikult suurt positiivset mõju elukeskkonna ja üldisele sotsiaal-majandusliku keskkonna parendamisele;
- analüüsitakse ja hinnatakse mõju olemasolevate puhkealade puhke- ja turismiväärtuse säilimisele, avaliku juurdepääsu ja vajaliku taristu olemasolu tagamisele kohaliku tähtsusega supluskohtadele.

5.5. MÕJU KULTUURIKESKKONALE

- Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahendusega kaasnevat mõju kultuurimälestistele (kinnismälestistele) ja nende kaitsevöönditele ning mälestiste vaadeldavuse säilimisele. Analüüsitakse, kas planeeringulahendus arvestab mälestisele sobiliku kasutusviisi ja/või keskkonna säilitamisega. Taristu planeerimisel analüüsitakse muuhulgas, kuidas see mõjutab ligipääsu kultuuriobjektidele ning seeläbi turismiteenuse osutamisele;
- pööratakse tähelepanu traditsioonilise ajaloolise asustusstruktuuri ja väljakujunenud külade struktuuri säilimisele ning väärtuslikele maastikele omaste kultuurilisalooliste, esteetiliste, looduslike, rekreatsiooniliste ja identiteediväärtuste säilimisele, samuti maastike sihipärase hooldamise tagamisele. Muuhulgas hinnatakse planeeringulahendusega kaasnevat mõju inimeste heaolule, pidades silmas nii sotsiaalseid kui majanduslikke aspekte;

- pööratakse tähelepanu määratavatele miljööväärtuslikele aladele ja kohaliku tasandi väärtuslikele maastikele ning vajadusel nähakse ette meetmed nende alade ja objektide väärtustamiseks ja kaitsmiseks;
- pööratakse tähelepanu pärandkultuuriobjektidele, looduslikele pühapaikadele jm kohalikkude asustust, maastikku, ajalugu ja identiteeti rikastavatele objektidele.

5.6. PIIRIÜLENE KESKKONNAMÕJU

Arvestades Väike-Maarja valla asukohta, seost teiste asjassepuutuvate strateegilise planeerimise dokumentidega ning eeldatavalt mõjutatavat keskkonda, siis ei ole näha, et Väike-Maarja valla üldplaneeringuga kavandatava tegevusega võiks kaasneda piiriülene keskkonnamõju ehk mõju mõne naaberriigi keskkonnaseisundile.

5.7. KLIIMAMUUTUSTEGA ARVESTAMINE

Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostamisel arvestatakse kliimamuutuste mõjuga ja kirjeldatakse, kuidas teema mõjutab Väike-Maarja valla ruumilist planeerimist. Kliimamuutustega arvestamisel käsitletakse nii ennetamist, leevendamist kui ka kohanemise võimalusi. Kliimamuutusest tingitud riskid on veetaseme tõus, sademete rohkus, tormide tugevnemine ja sagenemine, linnaliste asustusalade soojasaarte efekt jms.

Mõjude hindamise tegelik ulatus sõltub kavandatava tegevuse iseloomust ning seda täpsustatakse üldplaneeringu koostamise käigus. Samuti võib üldplaneeringu koostamise käigus lisanduda mõjusid, mida põhjendatud vajaduse korral täiendavalt hinnatakse.

6. SEOS STRATEEGILISTE ARENGUDOKUMENTIDEGA

6.1. ÜLERIIGILINE PLANEERING EESTI 2030+

Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“ annab suunised asustusstruktuuri ja üleriigiliste võrgustike terviklikule arendamisele, arvestades sealhulgas piirkondade eripäradega. Peamine püstitatud eesmärk on tagada elamisvõimalused Eesti igas asustatud paigas. Selleks on vajalikud kvaliteetne elukeskkond, head ja mugavad liikumisvõimalused ning varustus oluliste võrkudega.

Üleriigilises planeeringus on sõnastatud Eesti ruumilise arengu visioon, mille kohaselt seob hajalinnastunud ruum tervikuks kompaktsed linnad, eeslinnad ja traditsioonilised külad, väärtustades kõiki neid elamisviise võrdselt ühepalju. Hajalinnastunud ruumi inimsõbralikkuse ja majandusliku konkurentsivõime tagavad eeskätt looduslähedane keskkond ja hästi sidustatud asulate võrgustik. Üleriigilises planeeringus seatud visioon on võetud aluseks Väike-Maarja valla üldplaneeringu põhimõtete väljatöötamisel.

Üleriigilise planeeringu põhisuunad ja eesmärgid on tasakaalustatud ja kestlik asustuse areng, head ja mugavad liikumisvõimalused, varustus energiataristuga ning rohevõrgustiku sidusus ja maastikuväärtuste hoidmine. Üleriigilises planeeringus seatud põhimõtted tuleb Väike-maarja valla üldplaneeringu koostamisel aluseks võtta ning neid kohalikus kontekstis täpsustada.

6.2. LÄÄNE-VIRU MAAKONNAPLANEERING

Maakonnaplaneeringu eesmärk on tasakaalustada keskkonna kasutusviise, kavandada kestlikku arengut ning parandada inimeste elamistingimusi. Selleks on määratud maakonna ruumilise arengu eesmärgid ning seatud teemade põhiselt üldised kasutustingimused. Maakonnaplaneering on aluseks üldplaneeringute koostamisel. Olulisemateks trendideks, millega maakonnaplaneeringute koostamisel on arvestatud ning mis mõjutab maakonna arengut on: IT arenduste levik ja kasvav mobiilsus, rahvastiku vähenemine ja vananemine, üldine linnastumine, ökoloogilise mõtteviisi väärtustamine ja taastuvenergeetika laiem levik, kliimamuutused.

Lääne-Viru maakonna ruumilise arengu eesmärgid on:

- maakasutuse tasakaalustatus ja loodusressursside kestlik kasutamine;
- parem integreeritus Harju-Viru [Põhja-Eesti] regionaalsesse toimepiirkonda;
- parem ruumiline integreeritus Soome lahe piirkonnaga;
- toimiv maakondlik teenuskeskuste võrgustik.

Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse Lääne-Viru maakonnaplaneeringuga kavandatud Lääne-Viru toimepiirkondade ja keskuste võrgustikuga ning selle toimimispõhimõtetega, linnalise ja maalise asustuse ruumilise arengu põhimõtetega, maakonnatasandi väärtuslike maastike, rohelse võrgustiku toimimispõhimõtetega ning muude maakondlikul tasandil kavandatavate ruumiliste arengutega või väärtustega.

6.3. VÄIKE-MAARJA ARENGUKAVA

Väike-Maarja valla arengukava 2019-2027 sätestab Väike-Maarja valla visiooniks aastaks 2027 „Väike-Maarja vald on vaimu ja väga tegutsev paikkond - tegus, hooliv ning meeldiva elu- ja töökeskkonnaga“. Valdkondlikult on seatud valla arengueesmärkideks:

- Haridus

Väike-Maarja valla haridusasutused võimaldavad kvaliteetset haridust õpilastele ning motiveerivat töökohta õpetajatele, juhendajatele ja tugispetsialistidele. Õpilased valivad haridustee jätkamiseks koduvallas asuva kooli.

- **Kultuur, sport ja vaba aeg**
Väike-Maarja vallas edendatakse kogukonnatunnet, kandes edasi piirkonna kultuurimälu ning säilitades paikkondade eripära.
- **Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid**
Väike-Maarja valla elanikele pakutakse vajadusest lähtuvaid sotsiaal- ja tervishoiuteenuseid.
- **Ettevõtlus, turism ja puhkemajandus**
Väike-Maarja vallas on jätkusuutlikud ja täiendavaid töökohti loovad ettevõtted, mis pakuvad konkurentsivõimelist tötötasu.
- **Loodus- ja elukeskkond**
Väike-Maarja vald on turvalist ja head elukeskkonda pakkuv ning paikkonna rikkalikku looduspärandit väärtustav vald.
- **Teed, tänavad ja ühistransport**
Väike-Maarja vallas on hooldatud teed ja tänavad, turvaline liikluskorraldus ning säästlik tänavavalgustus.
- **Külaelu ja kodanikualgatus**
Väike-Maarja vald on ühtne, kuid samas eriilmeliste kogukondadega vald.

Väike-Maarja valla arengukavas sõnastatud arengueesmärkidega on arvestatud üldplaneeringu põhimõtete ja eesmärkide sõnastamisel. Üldplaneeringuga luuakse ruumilised eeldused valla arengukavas seatud strateegiliste eesmärkide täitmiseks.

7. TEGEVUS- JA AJAKAVA

Ajakava koostamisel on lähtunud planeerimisseaduses üldplaneeringu koostamisele esitatud nõuetest ning konsultandi senisest kogemusest üldplaneeringute koostamisel. KSH läbiviimise ajakava sõltub peamiselt üldplaneeringu koostamise ja menetlemise ajakavast.

Ajakava on esialgne ja selles võib töö käigus tulla muudatusi.

Ajakava muudatused on seotud peamiselt sellega, et ei ole võimalik täielikult ette näha üldplaneeringu ja KSH korraldamis- ja menetlustoimingute täpset kestvust, asjaomastelt asutustelt laekuvate seisukohtadega seotud töömahtu ning avalikustamistega kaasnevat töömahtu seoses laekunud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega.⁶

Tegevus	Kuupäev
ÜP koostamise ja KSH algatamine	10.2018
ÜP ja KSH koostamise hanke läbiviimine	06-08.2019
LS ja KSH VTK koostamine	08-10.2019
ÜP LS ja KSH VTK esitamine ettepanekute saamiseks koostöö tegijatele ja kaasatavatele	01.2020
ÜP lähteseisukohtade ja KSH VTK avalikustamine valla kodulehel	05.2020
Lisaks avalikustatakse isikute ja asutuste esitatud ettepanekud	
ÜP lähteinfo hankimine, eeltööd alusuuringutele, kohalike ideede kogumine e ideekorje	08.2019 – 05.2020
ÜP eskiisi koostamine, KSH aruande eelnõu koostamine	01-09.2020
Esialgne koostöö ametkondadega	08-09.2020
ÜP eskiisi ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek	09.-10.2020
ÜP eskiisi ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud	10.2020
ÜP põhilahenduse ja KSH aruande koostamine, vajadusel toimuvad täiendavad töörühmad/koosolekud	11-12.2020
ÜP ja KSH aruande eelnõu esitamine kooskõlastamiseks ametkondadele ja vajadusel täiendavate arvamuste andmiseks teistele osapooltele	01-02.2021
ÜP tutvustamine volikogu komisjonidele	02.2021
ÜP vastuvõtmine ja KSH aruande tunnistamine nõuetele vastavaks	03.2021
ÜP avalik väljapanek	04-05.2021
ÜP avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud	06.2021
ÜP esitamine valdkonna ministri ⁷ heakskiitmiseks	08-09.2021
ÜP kehtestamiseks esitamine	10.2021
ÜP kehtestamine	10.2021
ÜP kehtestamisest teavitamine	10-11.2021
Kehtestatud ÜP esitamine rahandusministeeriumile, Maa-ametile ja vajadusel teistele osapooltele	10-11.2021

⁶ Vt vajadusel lisaks – Rahandusministeeriumi koostatud üldplaneeringu ja KSH protsessi kirjeldav skeem koos viidetega planeerimisseadusele. Kättesaadav aadressil: https://planeerimine.ee/static/sites/2/yp_menetluse_skeem_05-11-18.pdf

8. KAASAMISKAVA

Üldplaneering on kokkulepe erinevate ühiskonnaliikmete ja ametiasutuste vahel, mille saavutamiseks tuleb see koostada avatult ja läbipaistvalt. Üldplaneeringu koostamise korraldaja on Väike-Maarja Vallavalitsus, kuid kuna üldplaneeringuga kavandatud ruumiline areng mõjutab paljusid vallaga seotud isikuid ja asutusi, siis on oluline anda kõigile võimalus osaleda neid puudutavate otsuste tegemisel.

Kaasamiskava on koostatud selleks, et üldplaneeringu ja KSH käigus erinevaid osapooli efektiivsemalt ja sisulisemalt kaasata. Kaasamise eesmärk ei ole üksnes informeerimine planeeringu protsessist ja käsitletavatest teemadest vaid aktiivsele diskussioonile kaasakutsumine planeeringulahenduse väljatöötamisel ja läbirääkimisel. Lisaks aitab läbimõeldud kaasamine üldplaneeringu koostamise protsessi laiemalt teadvustada ning sellega seotud otsuseid mitmekülgselt käsitleda.

8.1. INFOKANALID

Järgnevalt on loetletud peamised infokanalid, et huvitatud osapooled teaksid arvestada, milliste allikate kaudu edaspidi üldplaneeringu ja KSH kohta infot levitatakse.

- *Koduleht* <http://www.v-maarja.ee/>, siin kajastatakse infot ja uudiseid, mis üldplaneeringuga seotud: jooksvad teated, uudised, avalike väljapanekute ja arutelude info jm peamiselt menetluslik informatsioon ning planeerimisseadusega nõutud materjalid.
- *Ideekorje rakendus* planeeringuportaalis, mille kaudu on võimalik üldplaneeringu eskiislahenduse koostamise ajal esitada oma ettepanekuid kõigil soovijatel
- *Facebook-i* leht <https://www.facebook.com/pg/V%C3%A4ike-Maarja-vald> - siin kajastatakse uudiseid ja teateid (nt avalike ürituste toimumise infot jms)
- Ajalehes *Väike-Maarja Valla Infoleht* avaldatakse uudiseid ja teateid, samuti avaldatakse jooksvalt tutvustavaid sisulisi artikleid üldplaneeringuga kavandatavatest arengutest ja peamistest käsitletavatest teemadest.
- Maakonnalehes *Virumaa Teataja* avaldatakse uudiseid ja teateid, samuti avaldatakse jooksvalt tutvustavaid sisulisi artikleid üldplaneeringuga kavandatavatest arengutest ja peamistest käsitletavatest teemadest.
- www.ametlikudteadaanded.ee on ametlike teadete avaldamise kanal
- Avalikud *väljapanekud* ja *arutelud*, mis viiakse läbi piirkondlike keskuste käidavamates hoonetes (vallavalitsuses, kultuuriasutuses, raamatukogus vm avalikus hoones), ennekõike Väike-Maarjas, Rakkes, Simunas. Vajadusel teistes valla piirkondades lähtuvalt lahendatavatest teemadest.
- Paberil kuulutused avaldatakse omavalitsuse olulisemates ja käidavamates asutustes: raamatukogu, lasteaed, muuseumid, kultuurikeskus, kauplused, vallavalitsus, postkontor jm.
- Huvitatud isikute kohta koostatakse eraldi nimekiri, keda olulistest etappidest elektrooniliselt teavitatakse. Sinna nimekirja lisatakse koostamise käigus mh need osapooled, kes enda kaasamisest huvitatud on.

8.2. KOOSTÖÖ TEGIJAD JA KAASATAVAD

Järgnevalt on toodud üldplaneeringu elluviimisega seotud asutused ning puudutatud ja huvitatud isikud, keda koostatava üldplaneeringu alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi üldplaneeringu vastu.

Osapoolte nimekiri täpsustub üldplaneeringu koostamise käigus, sh täiendavate käsitlemist vajavate teemade tekkimisel.

Käesolevas tabelis on eristatud asutusi, kellega tehakse koostööd ning isikuid ja asutusi, keda kaasatakse üldplaneeringu koostamisse. Viidatud erisus tuleneb planeerimisest, mille kohaselt lõppeb koostöö alati kooskõlastamisega, mistõttu saab see olla üksnes haldusorganite vaheline suhtlus. Kaasamise käigus antakse võimalus esitada oma arvamusi üldplaneeringu kohta kõigil huvitatud ametitel ja isikutel.

Asutused, kellega Väike-Maarja Vallavalitsus teeb üldplaneeringu koostamisel koostööd ja kooskõlastab planeeringu⁸:

Asutus/isik	Koostöö eesmärk	Koostöö viis
Kaitseministeerium	Riigikaitse vajadustega arvestamine, riigikaitse ehitiste tööviime tagamine teiste tegevuste kavandamisel.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Maaeluministeerium	Põllumajandustootmise jätkusuutlikkuse tagamine, väärtuslike põllumaadega arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, maaelu arengukavaga arvestamise koordineerimine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Keskonnaministeerium	Jätkuvalt riigi omandis oleva maa ja Keskonnaministeeriumi valitsemisel oleva maa osas arvamuse andmine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Siseministeerium	Riigi sisejulgeoleku, avaliku korra, pääste ja kriisireguleerimisega arvestamine üldplaneeringu koostamisel.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Keskonnaamet	Planeeringu elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju vältimine või leevendamine; hoiualade, püsielupaikade jm kaitsealuste alade või objektide kasutustingimustega arvestamine; täiendavate alade ja objektide kaitse alla võtmise vajaduse määramine; ettepanekute tegemine kaitsereežiimi täpsustamiseks; ehituskeeluvööndi vähendamise seotud teemad	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Lennuamet	Lennuohutuse tagamine, kui üldplaneeringuga kavandatakse nt tuuleparke või üle 45 meetriseid ehitisi; lennuväljakute kavandamine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Maa-amet	Koostöö ja üldplaneeringute kooskõlastamine, kui planeeritav maa-	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis;

⁸ Käesolevas tabelis on esitatud ka asutused, kellega koostööd ja kooskõlastamist ei nõua Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“, kuid kellega koostöö tegemist ja üldplaneeringu kooskõlastamist peab vajalikuks Väike-Maarja Vallavalitsus üldplaneeringu koostamise korraldajana (vt määruse § 2 lg 3).

	ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.	töökoosolekud; kooskõlastamine
Maanteeamet	Valda läbivate riigiteede ja nendega seotud arenguplaanide ja maanteedest lähtuvate tingimuste ja piirangute kajastamine üldplaneeringus; maha- ja pealesõitide kavandamine; kergliiklusteed suuremate maanteedel läheduses; arendusalade realiseerimiseks (nt tööstusalad või elamuallad) maanteedest lähtuvate tingimuste seadmine.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Raudteega seonduvad küsimused ja arenguplaanid; taastuvenergia tootmise arengute kavandamine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Muinsuskaitseamet	Planeeringu elluviimisega kaasnev mõju muinsuskaitsele, kultuurimälestistele, piirkondlike miljööväärtuste defineerimine ja vajadusel kaitsetingimuste seadmine	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Põllumajandusamet	Uute maaparandussüsteemide rajamine või olemasolevatele maaparandussüsteemidele kaasnevad mõjud planeeringuga kavandatavast tegevusest	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Päästeamet	Ohutuse tagamine ohtlike või suurõnnetuse ohuga ettevõtete kavandamisel, olemasolevatest ohtlikest või suurõnnetuse ohuga ettevõtetest tulenevate piirangutega arvestamine teiste tegevuste planeerimisel	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Terviseamet	Ennekõike müranormide tagamine planeeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel, avalike supelrandadega seonduvad teemad; mõjuhindamise tulemuste kooskõlastamine (inimese tervisele kaasnevad mõjud)	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Politsei- ja Piirivalveamet	Valla üldise turvalisusega ning kuritegevuse riskide maandamisega seotud küsimused	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	Raudtee ja selle kaitsevööndiga seonduvad küsimused	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Tapa vald	Väike-Maarja vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine

Vinni vald	Väike-Maarja vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Järva vald	Väike-Maarja vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine
Jõgeva vald	Väike-Maarja vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb üldplaneeringu koostamisel silmas pidada	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine

Asutused ja isikud, kes kaasatakse Väike-Maarja valla üldplaneeringu koostamisse:

Asutus/isik	Kaasamise eesmärk	Kaasamise viis
Veterinaar- ja Toiduamet	Loomsete jäätmete matmispaikadega seonduvad küsimused	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine
Rahandusministeeriumi Lääne-Viru talitus	Maakonna tasakaalustatud arengu suunaja, maakonnaplaneeringus seatud tingimuste ja suunistega arvestamine (rohevõrgustik, teenuskeskused jms), üldplaneeringu heakskiitja	Jooksev koostöö planeeringu koostamise käigus, kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse esitamine planeeringulahendusele; planeeringu heakskiitmine
Sisekaitseakadeemia	Arenguvajaduste kajastamise üldplaneeringus	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse esitamine planeeringulahendusele;
SA Lääne-Viru Arenduskeskus	Lääne-Virumaa omavalitsuste ühtse arengu eest seismine, vajalike maakondlike arengueelduste kajastamine üldplaneeringus, otste kokkuviiimine maakonna arengustrateegiaga	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; ideekorje; arvamuse esitamine planeeringulahendusele;
MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit	Lääne-Virumaa omavalitsuste ühtse arengu eest seismine	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; ideekorje; arvamuse esitamine planeeringulahendusele;
Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK)	Riigimetsa majandamisega seotud küsimused; metsade kaitse	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse

		küsimine planeeringulahendusele
Kaitseliit	Riigikaitse ehitistega arvestamine üldplaneeringu koostamisel	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
MTÜ Eesti Erametsaliit	Metsade majandamisega seotud küsimused	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO) ⁹	Üldplaneeringu elluviimisega kaasnevate mõjudega arvestamine üldplaneeringu lahenduses	Teavitamine lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse valmimisest; KSH aruande osas seisukohtade küsimine; vajadusel töökoosolekute läbiviimine või eksperthinnangute küsimine
AS Eesti Raudtee	Raudtee arenguvajadused ja ruumilised eeldused	Sisend lähteseisukohtade etapis ja liikuvusuuringu läbiviimisel; vajadusel töökoosolekud; osalemine töörühmades; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Eesti Gaas AS	Gaasitrass omavalitsuse territooriumil	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Vireen AS	Loomsete jäätmete kahjutuks tegemisega seonduvad küsimused, tegevuse seotus põhjavee ja õhureostusega	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
AS Ragn-Sells	Jäätmekäitlusega seonduvate teemade käsitluseks ja arvestamiseks	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Põllumajandusuuringute keskus	Põllumajandusmaa massiivide ruumiandmed ja riikliku tähtsusega väärtuslikud põllumajandusmaad	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
SW Energia OÜ	Soojamajandus ja kaugküttetaristu planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele

⁹ EKO liikmed on: SA Eestimaa Looduse Fond (ELF), MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing (EOÜ), MTÜ Eesti Roheline Liikumine (ERL), MTÜ Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex" (Sorex), MTÜ Läänerannik, Nõmme Tee Selts MTÜ (NTS), Pärandkoosluste Kaitse Ühing (PKÜ), Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus SA (SEI Tallinn), Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering MTÜ (TÜLKR), Balti Keskkonnafoorum MTÜ (BEF), SA Keskkonnaõiguse Keskus (KÖK)

Adven Eesti AS	Soojamajandus ja kaugküttetaristu planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Nordkalk AS	Planeeringualal tegutsev juhtiv lubjakivitoodete tarnija, lubjakivi kaevandamisega seotud maardlad	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Pandivere Vesi OÜ	Vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamine ning taristu haldamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Elering AS	Elektripaigaldised planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Elektrilevi OÜ	Elektripaigaldised planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Eesti Lairiba Arenduse SA	Sidepaigaldised planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Elisa Eesti AS	Sidepaigaldised planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Tele 2 Eesti AS	Sidepaigaldised planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Telia Eesti AS	Sidepaigaldised planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
MTÜ Eesti Erametsaliit	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Ülle Läll	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Tarmo Läll	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis;

		töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Peedo Läll	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Tarmo Vara OÜ	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
PTP Mets tulundusühistu	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Kairo Mets OÜ	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Metsagrupp OÜ	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Metsatervenduse Grupp OÜ	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Toomas Jervson	Metsa majandamine planeeringualal	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele
Ettevõtjad ja MTÜd (nimekirja täpsustatakse ÜP koostamise käigus)	Arenuvajaduste ja -ootuste kaardistamine, sh nii uute tegevuste kavandamisel kui ka olemasoleva olukorra parendamisel nii turismi, ettevõtluse vms valdkonnas	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; küsitlus ettevõtlusanalüüsi koostamisel; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele

9. ÜLDPLANEERINGU JOONISED

Üldplaneeringu põhilahendusena koostatakse järgnevad teemajoonised:

- Maakasutus;
- Piirkondlikud ehitustingimused;
- Teed ning tehniline taristu.

Väärtuste ja piirangute joonis, mis kajastab riiklike registrite põhiseid väärtuslikke objekte ning alasid koos nendest tulenevate kitsendustega koostatakse lisajoonisena, mis kajastab infot üldplaneeringu koostamise seisuga. Pärast kehtestamist peab vastavat ajakohast infot vaatama riiklikest registritest.

Täpsemad väljavõtted koostatakse järgmiste alade kohta:

- Väike-Maarja alevik koos Ebavere tootmispiirkonnaga
- Rakke alevik
- Simuna alevik
- Kiltsi alevik ja Vao küla

Üldplaneering vormistatakse ArcGIS tarkvaraga, et võimaldada digitaalselt kaasaegset üldplaneeringu koostamise ning esitlemise lahendust. Lisaks tavapärasele üldplaneeringu teksti- ning kaardifailidele, koostatakse ka üldplaneeringu veebirakendus, kus planeeringu maakasutus ning vastavad tingimused jm olulisemad valdkonnad on ülevaatlikult ja erinevates nutiseadmetes kuvatavad.

Üldplaneeringu käigus võib selguda täiendavate teemajooniste koostamise vajadus või teatud teemade koondamine ühele joonisele.

10. KOOSTATAVAD ANALÜÜSID

- Mürauuring

Viiakse läbi Ebavere külas Kaarma tööstuspiirkonnast, Väike-Maarja alevikus Rakvere - Väike-Maarja – Vägeva teest ning Rakke alevikus lubjatehasest ja raudteest tuleneva müra kaardistamiseks. Üldplaneeringu raames määratakse mürakategooriad ja alad müraolukordade hindamiseks vastavalt maakasutuse juhtotstarbele. Koostatakse välisõhu mürakaart ja müra vähendamise tegevuskava.

- Liikuvusuuring

Uuringu eesmärgiks on inimeste igapäevaste liikumissuundade ja –põhjuste teadasaamine. Teave on abiks üldplaneeringuga võimalikult paremate ruumiliste lahenduste pakkumisel elanikkonna vähenemise pidurdamiseks ja liikumislahenduste parendamiseks koos hea elukeskkonna ja teenuste säilitamisega.

- Ettevõtluskeskkonna analüüs

Koostada ülevaade ettevõtete paiknemisest, nende suurusest, tegevusvaldkondadest. Viia läbi ettevõtjate küsitlus või ümarlaud, et kaardistada ettevõtjate peamised ootused ruumilisele keskkonnale ja teada saada millised on nende arenguvajadused. Määratlada ettevõtluskeskkonna arendamise põhimõtted ning välja selgitada ettevõtluseks ja tootmiseks sobivaimad alad.

- Analüüs alternatiivsete energiatootmisrajatiste rajamiseks sobivaimate alade leidmiseks

Selgitada välja vajadus ning sobivaimad alad ja tingimused uute energiatootmise rajatiste (päikeseelektrijaamad, koostootmisjaamad, hüdroenergia, tuuleenergia, maa-õhu vms küte) kavandamiseks.

- Rahvastiku analüüs ja prognoos aastani 2050

Välja selgitada rahvaarv ja rahvastiku paiknemine ning selle muutumine ajas, rahvastiku soolis-vanuseline koosseis, lühi- ja pikaajaline ränne, rahvastiku prognoos. Teave aitab elamualade, teenindusasutuste, lasteaedade, koolide planeerimisel näha ette võimalikud asukohad tulenevalt elanike arvust.

Error! Reference source not found. **Lähtematerjalid**

- Üleriigiline planeering Eesti 2030+ jm riiklikud strateegilised arengut suunavad dokumendid
- Eesti väikeasulate uuring (2019)
- Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ koos teemaplaneeringute jm lisadega
- Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2030+
- Lääne-Virumaa strateegilised maavarad (2010)
- Väike-Maarja valla üldplaneering (2008)
- Rakke valla üldplaneering (1999)
- Väike-Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia
- Väike-Maarja valla terviseprofiil ja tegevuskava
- Kehtivad detailplaneeringud
- Kehtivad asjakohased õigusaktid
- Kehtivad kaitse-eeskirjad ja kaitsekorralduskavad
- Kehtivad asjakohased Eesti Vabariigi standardid
- Piirkonnaga seotud statistilised andmed
- Asjakohased strateegilised dokumendid, mida ei ole eeltoodud loetelus nimetatud
- Naaberomavalitsuste kehtivad ja koostamisel olevad üldplaneeringud ning arengukavad

Lisa 2. Ülevaade Väike-Maarja vallast

Lisa 2 on esitatud eraldi dokumendina.

Lisa 3. Koostöö ja kaasamise käigus laekunud ettepanekud

PlanS § 81 kohaselt esitatakse üldplaneeringu LS ja KSH VTK seisukohtade esitamiseks planeerimisseaduses nõutud isikutele ja asutustele. Laekunud seisukohtadest lähtuvalt täiendatakse planeeringu LS-i ja KSH VTK-d. Laekunud seisukohtade ülevaade lisatakse käesolevasse peatükki, seisukohad (laekunud kirjad) lisatakse dokumendile. Täiendatud LS ja KSH VTK ning ülevaade laekunud seisukohtadest avalikustatakse planeeringu koostamise korraldaja ehk Väike-Maarja Vallavalitsuse veebilehel.

